

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 września 2021 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt X U 570/21 z odwołania P. D. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. o zasiłek chorobowy w związku z odwołaniem od decyzji z dnia 25 czerwca 2021 roku, nr (...) oraz decyzji z dnia 5 lipca 2021 roku, nr (...) oddalił odwołania.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Wnioskodawca P. D. jest zatrudniony w oparciu o umowę o pracę w (...) sp. z o.o. w Ł. i z tego tytułu podlega ubezpieczeniu chorobowemu. W okresie od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 11 lipca 2021 r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego.

W okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 12 maja 2021 r. P. D. współpracował z (...) sp. z o.o. w Ł. w oparciu o umowę cywilnoprawną. W dniu 12 maja 2021 r. ubezpieczony rozwiązał powyższą umowę z uwagi na stan zdrowia.

W dniu 24 marca 2021 r. ubezpieczony zawarł ze Szkołą Główną Gospodarstwa (...) w W. umowę zlecenia na prowadzenie zajęć dydaktycznych, na mocy której zobowiązał się za wynagrodzeniem do przeprowadzenia zajęć dydaktycznych w okresie od 26 marca 2021 r. do 27 czerwca 2021 r. w wymiarze 20 godzin.

Pismem z dnia 12 maja 2021 r., nadanym w dniu 17 maja 2021 r., P. D. zwrócił się do Władz Uczelni o rozwiązanie umowy zlecenia dotyczącej przeprowadzenia zajęć dydaktycznych z dniem 11 maja 2021 r. Swój wniosek ubezpieczony uzasadnił pogarszającym się stanem zdrowia, uniemożliwiającym przeprowadzenie zajęć, jednocześnie wskazując, że od dnia 11 maja 2021 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Umowa zlecenia na przeprowadzenie zajęć dydaktycznych realizowana była przez P. D. w dniach 14 marca 2021 r. i 18 kwietnia 2021 r. W maju i czerwcu 2021 r. ubezpieczony nie wykonywał żadnych czynności związanych z umową.

Sąd Rejonowy wskazał, że powyższy stan faktyczny nie był przedmiotem kontrowersji między stronami. Osią sporu była odmienna ocena prawna co do okresu utraty prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego należnych po ustaniu tytułu ubezpieczenia wskutek przebywania na urlopie bezpłatnym w trakcie trwania zatrudnienia, stanowiącego tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym. Pełnomocnik organu rentowego stał na stanowisku, że po ustaniu tytułu ubezpieczenia P. D. kontynuował działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym

Sąd Rejonowy wskazał, że odwołanie okazało się niezasadne i podlegało oddaleniu.

Sąd Rejonowy przypomniał, że prawo do zasiłku chorobowego przysługuje co do zasady ubezpieczonym, którzy stali się niezdolni do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa, t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 645 z późn. zm., dalej: ustawy zasiłkowej). Wyjątek od tej reguły przewidziany jest w art. 7 ustawy zasiłkowej. Stanowi on, że zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

1. nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego;
2. nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Poza przytoczonymi przesłankami pozytywnymi prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia, ustawodawca ustanowił również przesłanki negatywne, których zaistnienie powoduje ustanie prawa do tego szczególnego rodzaju świadczenia. Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy nie przysługuje za okresy niezdolności do pracy przypadającej w czasie urlopu bezpłatnego. Z kolei w myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Sąd I instancji zważył, iż na kanwie analizowanego stanu faktycznego, okolicznością bezsporną pomiędzy stronami jest to, że w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 11 lipca 2021 r. P. D. korzystał z urlopu bezpłatnego. Okres niezdolności do pracy, za który ubezpieczony domaga się wypłacenia zasiłku chorobowego, to okres od dnia 13 maja 2021 r. do dnia 5 lipca 2021 r.

W tym miejscu godzi się zauważyć, zdaniem Sądu I Instancji, że urlop bezpłatny to okres, w którym ulegają zawieszeniu wzajemne prawa i obowiązki stron wynikające z umowy o pracę. Urlop bezpłatny jest instytucją mającą głównie za zadanie uzupełnienie systemu zwolnień i urlopów przez umożliwienie pracownikowi załatwienia swoich spraw bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Z art. 12 ust. 2 ustawy zasiłkowej wprost wynika, że za okres niezdolności do pracy przypadającej w okresie urlopu bezpłatnego, nie przysługuje zasiłek chorobowy. Brak prawa do zasiłku chorobowego w czasie urlopu bezpłatnego ma charakter ustawowy i wynika z założenia, iż zasiłek przysługuje w miejsce zarobku, który pracownik uzyskalby, gdyby był zdrowy. Pracownik niezdolny do pracy w trakcie przebywania na urlopie bezpłatnym nie tylko nie nabędzie prawa do zasiłku chorobowego, ale dodatkowo okres niezdolności do pracy nie będzie wliczany do okresu zasiłkowego (art. 12 ust. 3 ustawy zasiłkowej). Nienabycie prawa do zasiłku chorobowego dotyczy całego okresu urlopu bezpłatnego. Innymi słowy, jeżeli pracownik zachoruje w trakcie trwania okresu urlopu bezpłatnego, to skutek w postaci niezdolności do pracy nie będzie zdarzeniem ubezpieczeniowym.

Mając na względzie powyższe, uznać należy, zdaniem Sądu Rejonowego, że niezdolność wnioskodawcy do pracy w całości przypadła w okresie korzystania przez niego z urlopu bezpłatnego. Okoliczność urlopu bezpłatnego wynika zresztą z treści samego odwołania wnioskodawcy wskazującego, że informacja ta była dostępna na platformie elektronicznej organu rentowego. Tym samym, za okres niezdolności do pracy od 13 maja 2021 r. do 21 czerwca 2021 r. oraz za okres od 22 czerwca 2021 r. do 5 lipca 2021 r. nie przysługuje wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego z mocy ustawy. Wyłączenie ustawowe stanowi negatywną przesłankę obiektywną i uniemożliwia Sądowi przyznanie prawa do zasiłku chorobowego wnioskodawcy, pomimo ustalenia, że faktycznie w spornym okresie nie wykonywał umów cywilno-prawnych ze względu na stan zdrowia. W realiach niniejszej sprawy organ rentowy błędnie bowiem ustalił, opierając się na formalnym zawarciu umów cywilno-prawnych, że ubezpieczony P. D. po dniu 12 maja 2021 r. kontynuował działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym.

Kierując się zaprezentowaną argumentacją i przytoczonymi przepisami prawa Sąd Rejonowy, stosownie do dyspozycji art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego orzeczenia w całości złożył wnioskodawca P. D..

W ocenie apelującego Sąd Rejonowy błędnie zinterpretował art. 12 ust 2 pkt 1 ustawy zasiłkowej, gdyż nie wziął pod uwagę, że jego choroba rozpoczęła się w trakcie pracy w (...) Sp. z o.o., u którego podlegał wszelkim ubezpieczeniom społecznym wynikającym z przepisów prawa. Od początku choroby skarżącego tj. od dnia 11 maja 2021 roku do dnia 5 lipca 2021 roku zwolnienia lekarskie wystawione były na (...) Sp. z o.o., zaś odwołujący nigdy nie występował o wypłatę zasiłku chorobowego od pracodawcy, u którego przebywał na urlopie bezpłatnym tj. (...) Sp. z o.o.

Wobec powyższego P. D. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przyznanie należnego zasiłku chorobowego w okresie od dnia 13 maja 2021 roku do dnia 5 lipca 2021 roku.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 374 k.p.c., zgodnie z którym Sąd II instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w apelacji lub odpowiedzi na apelację złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania.

W rozpoznawanej sprawie w apelacji wnioskodawca nie wnosił o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a złożone dotychczas pisma procesowe i brak złożenia na etapie postępowania II instancyjnego wniosków dowodowych, dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Analiza akt niniejszej sprawy, w tym uzasadnienia zaskarżonego wyroku doprowadziła tutejszy sąd do konkluzji, że Sąd Rejonowy rozważając zasadność przyznania P. D. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 13 maja 2021 roku do dnia 21 czerwca 2021 roku oraz za okres od dnia 22 czerwca 2021 roku do dnia 5 lipca 2021 roku ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że skoro niezdolność do pracy wnioskodawcy w całości przypadła w okresie korzystania przez niego z urlopu bezpłatnego to nie przysługuje mu prawo do zasiłku chorobowego w okresach wskazanych w treści zaskarżonych decyzji. Nie rozważył jednak uprawnień wnioskodawcy do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia w (...). Organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego w związku z związku z ustaniem tytułu ubezpieczenia w (...) sp. Z (...) z uwagi na kontynuowanie pracy zarobkowej w GOŚ Ł. sp z oo oraz w (...).

Faktem jest, że jeżeli dany pracownik przebywający na urlopie bezpłatnym stanie się niezdolny do pracy to nie ma prawa do zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy przypadający w czasie tego urlopu. Podkreślić jednak należy, że pracownik, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie urlopu bezpłatnego udzielonego mu przez pracodawcę w celu podjęcia pracy u drugiego pracodawcy nie ma prawa do zasiłku chorobowego u tego pracodawcy, który udzielił mu urlopu. W takiej sytuacji pracownikowi przysługuje zasiłek chorobowy wyłącznie od tego pracodawcy, u którego podjął pracę.

Natomiast, gdy urlop bezpłatny udzielony przez pierwszego pracodawcę trwa dłużej niż zatrudnienie podjęte u drugiego pracodawcy, pracownikowi za okres zatrudnienia u drugiego pracodawcy należy się zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia, który wypłacany jest nie dłużej jednak niż do zakończenia urlopu bezpłatnego u pierwszego pracodawcy. /por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 8.06.2017, I UK 257/16, legalis nr 1650852/

W ocenie Sądu Okręgowego na gruncie niniejszej sprawy mamy do czynienia właśnie z powyższą sytuacją. W tym znaczeniu poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne zostały dokonane z pominięciem okoliczności, które mają niebagatelne znaczenie dla istoty sporu. Bezspornym jest, że wnioskodawcy jako pracownikowi (...) Sp. z o.o. w Ł. został udzielony urlop bezpłatny na okres od dnia 1 kwietnia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku, z którego korzystał od dnia 1 kwietnia 2020 roku do dnia 11 lipca 2021 roku. Jednocześnie co istotne, a czego sąd I instancji zdaje się nie zauważać, z zeznań wnioskodawcy złożonych na rozprawie w dniu 8 września 2021 roku jasno wynikało, że w okresie od dnia 1 kwietnia 2020 roku do dnia 12 maja 2021 roku zatrudniony był na podstawie umowy cywilnoprawnej w (...) Sp. z o.o. i z tego tytułu przebywał na zwolnieniu lekarskim od dnia 11 maja 2021 roku do dnia 5 lipca 2021 roku, co potwierdza załączone do apelacji zestawienie zwolnień lekarskich ubezpieczonego. Tym samym okres zwolnienia lekarskiego apelującego skorelowany był ściśle z czasem, kiedy to został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej z (...) Sp. z o.o. Skoro zatem urlop bezpłatny udzielony ubezpieczonemu jako pracownikowi przez (...) Sp. z o.o. w Ł., jak wynika z powyższych stwierdzeń, trwał dłużej, niż podjęte przez niego zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej w (...) Sp. z o.o., to po ustaniu owego tytułu ubezpieczenia, apelującemu należy się zasiłek chorobowy nie dłużej jednak jak do zakończenia wskazanego urlopu bezpłatnego.

Skoro wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym nie posiadał tytułu do ubezpieczenia chorobowego w związku z zatrudnieniem w (...) Oczyszczalni (...) w Ł.. Z prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego wynika także, że nie kontynuował żadnego ze stosunków cywilno – prawnych, zatem nie kontynuował działalności zarobkowej, nie podjął działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającej prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby, a zatem nie zostały spełnione przesłanki z art. 13 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2021.0.1133 t.j.), a który to przepis był podstawą prawną zaskarżonych decyzji i winien być podstawą rozważań Sądu Rejonowego.

Stąd też wykładnia art. 12 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, z którego treści wynika, że zasiłek chorobowy nie przysługuje również za okresy niezdolności do pracy przypadającej w czasie urlopu bezpłatnego, zaprezentowana przez sąd I instancji z pominięciem istotnego zagadnienia, jakim jest prawo do zasiłku chorobowego w okresie urlopu bezpłatnego udzielonego przez pracodawcę, na okres zatrudnienia u drugiego pracodawcy, nie mogła się ostać.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że były podstawy do pozbawienia ubezpieczonego prawa do zasiłku chorobowego i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzje ZUS z dnia 25 czerwca 2021 roku oraz z dnia 5 lipca 2021 roku w ten sposób, że przyznał P. D. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 13 maja 2021 roku do dnia 21 czerwca 2021 roku oraz za okres od dnia 22 czerwca 2021 roku do dnia 5 lipca 2021 roku.